

© 2015 | Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde

Pamatā skaitliskā informācija un dati, izņemot īpaši norādītos gadījumos, ir saņemti no Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes. Eiropas Savienības dati tiek ņemti no *Eurostat* datu bāzes. Latvijas Bankas un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas dati ir izmantoti Latvijas maksājumu bilances, banku un monetāro rādītāju raksturojumā. Valsts kases dati ir izmantoti valsts finanšu rādītāju raksturojumā.

Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce ir obligāta

Ja Jums ir komentāri, jautājumi vai ierosinājumi, lūdzam tos adresēt:
Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijai
Brīvības ielā 55
Rīga, LV-1519

Tālrunis 371 67 013 293
E-pasts: macro@em.gov.lv
Interneta vietne: <https://em.gov.lv>

ISSN 1407-5350

SATURS

EKONOMISKAIS STĀVOKLIS ĪSUMĀ	4
ĀRĒJĀ EKONOMISKĀ VIDE	5
IEKŠZEMES KOPPRODUKTS: IZLIETOJUMS.....	6
IEKŠZEMES KOPPRODUKTS: NOZARU ATTĪSTĪBA	8
APSTRĀDES RŪPNIECĪBA	10
INVESTĪCIJAS	12
ĀRĒJĀ TIRDZniecība	14
MAKSĀJUMU BILANCE	16
CENAS	18
MONETĀRIE RĀDĪTĀJI.....	20
VALSTS BUDŽETS	22
DARBA TIRGUS.....	24
IEDZĪVOTĀJU IENĀKUMI.....	26
STARPTAUTISKIE SALĪDZINĀJUMI.....	28

EKONOMISKAIS STĀVOKLIS ĪSUMĀ

Latvijas ekonomikas izaugsme 2011.-2013.gadā sasniedza vidēji 4,7% ik gadu. 2014.gadā izaugsmes tempi palēninājās, ko noteica tendences ārējā vidē – lēnā izaugsme ES un ekonomiskās situācijas pavājināšanās Krievijā. 2014.gada 4.ceturksnī IKP bija par 2,1% lielāks nekā pirms gada. Kopumā 2014.gadā IKP pieauga par 2,4 procentiem.

Galvenais ekonomiskās izaugsmes nodrošinātājs ir privātais patēriņš, kas 2014.gadā pieauga par 2,3%. Tomēr, tāpat kā kopējā ekonomikas izaugsme, arī privātā patēriņa dinamika 2014.gadā bija mērenāka nekā pirms gada. Privātā patēriņa pieaugumu sekmēja vidējas darba samaksas pieaugums. Tajā pašā laikā nodarbinātības kāpums bija lēns, lai arī bezdarba līmenis saruka līdz 10,8 procentiem.

Situācija ārējā vidē ietekmē Latvijas uzņēmēju eksporta iespējas un pēdējos gados eksporta dinamika ir krietni mērenāka. 2014.gadā preču un pakalpojumu eksporta apjomi pieauga par 2,2%. Preču eksporta apjomi pieauga par 4,6%, savukārt pakalpojumu eksporta apjomi saruka par 3,4 procentiem.

Arī investīciju dinamika ir mērena, ko ietekmē uzņēmēju nogaidošais noskaņojums saistībā ar

pieaugošo nenoteiktību ārējā vidē. 2014.gadā investīciju apjomi pieauga par 1,3 procentiem.

Nozaru griezumā lielākais devums IKP pieaugumā 2014.gadā bija būvniecības, tirdzniecības, kā arī komerc- un sabiedrisko pakalpojumu nozarēm. Savukārt vājais pieprasījums eksporta tirgos bremzē apstrādes rūpniecības izaugsmi un ražošanas apjomi 2014.gadā bija tuvi 2013.gada līmenim. Attīstības tendences apstrādes rūpniecības apakšnozarēs ir ļoti atšķirīgas.

2015.gadā turpinās mērena cenu dinamika. Februārī patēriņa cenas bija par 0,1% zemākas nekā pirms gada. 2015.gadā vidējais patēriņa cenu līmenis augs nedaudz lēnāk nekā pagājušajā gadā. Inflācija būs saistīta ar ārējiem faktoriem – naftas un pārtikas cenu dinamiku pasaulē.

Latvijas tautsaimniecības turpmākā attīstība joprojām būs cieši saistīta ar eksporta iespējām, tāpēc lielākais Latvijas izaugsmes risks saistīts ar globālās ekonomikas attīstību. Latvijas ekonomikas izaugsme 2015.gadā kopumā varētu sasniegt 2 procentus.

Ekonomikas attīstības pamatrādītāji

	2010	2011	2012	2013	2014	2015 _p
<i>izmaiņas pret iepriekšējo gadu, procentos</i>						
Iekšzemes kopprodukts	-2,9	5,0	4,8	4,2	2,4	2,0
Patēriņa cenas	-1,1	4,4	2,3	0,0	0,6	0,5
<i>procentos</i>						
Nodarbinātības līmenis	52,0	54,0	56,1	58,2	59,1	60,1
Bezdarba līmenis	19,5	16,2	15,0	11,9	10,8	9,8
<i>procentos pret iekšzemes kopproduktu</i>						
Vispārējā valdības sektora bilance	-8,2	-3,4	-0,8	-0,9	-1,4	-1,0
Eksporta-importa saldo	-1,5	-5,0	-4,4	-2,9	-2,9	-2,7

p – prognoze

Globālā ekonomikas attīstība joprojām ir vāja un dažādos reģionos atšķirīga. Attīstītajās valstīs izaugsmes perspektīvas lēni uzlabojas. Savukārt attīstības valstīs situācija ir nedaudz pasliktinājusies, lai arī izaugsmes tempi tajās joprojām ir salīdzinoši strauji.

Kopš 2013.gada ekonomiskā situācija ES pakāpeniski uzlabojas un IKP aug jau sesto ceturksni pēc kārtas. 2014.gada 4.ceturksnī salīdzinājumā ar 3.ceturksni IKP pieauga par 0,4% un 2014.gadā kopumā – par 1,3%. Tajā skaitā eirozonā IKP 4.ceturksnī pieauga par 0,3% un 2014.gadā kopumā pieauga par 0,9%. Jaunākie konjunktūras apsekojumi liecina, ka ekonomiskās aktivitātes ES pakāpeniski palielinās, tomēr fiskālās problēmas eirozonā joprojām ir aktuālas un sagaidāms, ka ekonomikas izaugsmes tempi būs mēreni.

ASV ekonomikā vērojama izaugsme – 2014.gada 4.ceturksnī salīdzinājumā ar 3.ceturksni IKP pieauga par 0,5% un 2014.gadā kopumā pieauga par 2,4%. Izaugsmes palēnināšanos gada beigās pamatā noteica importa apjoma un ASV dolāra vērtības kāpums.

Āzijas valstīs globālo krīzi ir pārvarējušas veiksmīgāk nekā citu reģionu valstīs, tomēr vājais ārējais pieprasījums ierobežo reģiona izaugsmi.

Izaugsmes tempi Krievijā 2014.gada otrajā pusē turpināja palēnināties un kopumā gadā ekonomikas izaugsme bija vien 0,6%. 2014.gada nogalē vērojama pasaules naftas cenu kritums ir apstājis un līdz ar to ir mazinājies spiediens uz Krievijas rubli. Tomēr augstā inflācija joprojām negatīvi ietekmē privāto patēriņu. Ģeopolitiskās situācijas nenoteiktība vērā ņemami ietekmē investoru konfidenci. Eiropas Komisija 2015.gada prognozē Krievijas ekonomikas lejupslīdi par 3,5 procentiem.

Pasaules ekonomikas attīstība

IKP izmaiņas procentos

	2010	2011	2012	2013	2014	2015p
Pasaule	5,6	4,1	3,3	3,3	3,3	3,6
ASV	2,5	1,6	2,3	2,2	2,4	3,5
Japāna	4,7	-0,5	1,8	1,6	0,4	1,3
Ķīna	10,6	9,4	7,8	7,6	7,4	7,1
NVS	5,0	4,8	3,4	2,1	0,5	-2,3
Eiropas Savienība, tai skaitā:	2,1	1,7	-0,4	0,0	1,3	1,7
Vācija	4,1	3,6	0,4	0,1	1,5	1,5
Zviedrija	6,0	2,7	-0,3	1,3	1,8	2,3
Lielbritānija	1,9	1,6	0,7	1,7	2,6	2,6
Latvija	-2,9	5,0	4,8	4,2	2,4	2,9
Lietuva	1,6	6,1	3,8	3,3	3,0	3,0
Igaunija	2,5	8,3	4,7	1,6	1,9	2,3

Avots: Eiropas komisija, p – prognoze

IEKŠZEMES KOPPRODUKTS: IZLIETOJUMS

Pēc vairāku gadu straujās ekonomiskās izaugsmes, kad IKP vidējie gada pieauguma tempi 2005.-2007.gadā pārsniedza 10%, Latvijas ekonomikā 2008.gadā globālās finanšu krīzes rezultātā iestājās recesija. Krīzes laikā IKP samazinājās par gandrīz 20%, zemāko punktu sasniedzot 2009.gada nogalē.

Latvija ekonomikas izaugsme no 2011. līdz 2013.gadam sasniedza vidēji 4,7% ik gadu, kas bija viena no straujākajām ES. 2013.gadā IKP bija par 4,2% lielāks nekā iepriekšējā gadā.

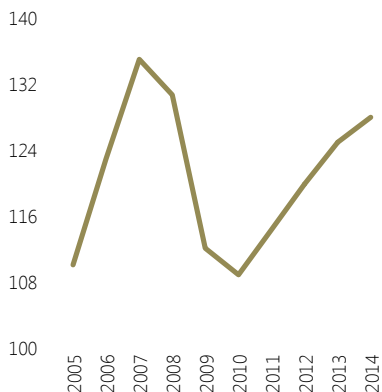
2014.gadā izaugsmes tempi palēninājās, ko noteica tendences ārējā vidē – lēnā izaugsme ES un ekonomiskās situācijas pavājināšanās Krievijā. Kopumā 2014.gadā IKP bija par 2,4% lielāks nekā iepriekšējā gadā. Lai arī pēdējos gados Latvijas ekonomikā vērojama salīdzinoši strauja izaugsme, tomēr IKP vēl ir par 5% mazāks nekā bija pirms krīzes – 2007.gadā.

Lielākais devums izaugsmē gan 2013., gan arī 2014.gadā bija privātajam patēriņam. Tomēr 2014.gadā tas pieauga lēnākos tempos nekā pirms gada. 2014.gada 4.ceturksnī, salīdzinot ar 3.ceturksnī, privātais patēriņš pieauga par 0,6% (pēc sezonāli izlīdzinātiem datiem) un bija par 2,2% lielāks nekā pirms gada. 2014.gadā kopumā tas pieauga par 2,3%. Privāta patēriņa pieaugumu sekmēja vidējās darba samaksas pieaugums, tajā pašā laikā nodarbinātības kāpums bija lēns.

2014.gadā stabili auga valdības patēriņš – 4.ceturksnī tas palielinājās par 3,8%, salīdzinot ar 2013.gada 3.ceturksnī. 2014.gadā kopumā tas pieauga par 3,4 procentiem.

Iekšzemes kopprodukts

2004.gads = 100

Iekšzemes kopprodukta izlietojums

izmaiņas pret iepriekšējo gadu, procentos

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Iekšzemes kopprodukts	-14,2	-2,9	5,0	4,8	4,2	2,4
Privātais patēriņš	-16,2	3,1	2,9	3,0	6,2	2,3
Valsts patēriņš	-10,7	-8,1	3,1	0,4	2,9	3,4
Kopējā pamatkapitāla veidošana	-33,3	-20,0	24,2	14,5	-5,2	1,3
Eksports	-12,9	13,4	12,0	9,8	1,4	2,2
Imports	-31,7	12,4	22,0	5,4	-0,2	1,6

Investīciju dinamika ir mērena, ko ietekmē uzņēmēju nogaidošais noskaņojums saistībā ar pieaugošo nenoteiktību ārējā vidē. 2014.gada 4.ceturksnī investīcijas bija par 0,6% mazākas nekā pirms gada, bet kopumā aizvadītajā gadā investīciju apjomi pieauga par 1,3 procentiem.

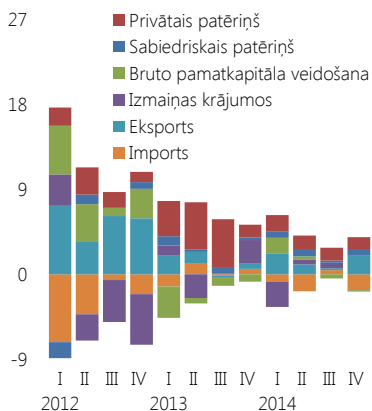
Kopš 2010.gada Latvijas preču un pakalpojumu eksports pieauga ļoti strauji un bija galvenais tautsaimniecības attīstības dzinulis. Eksporta apjomi 2012.gadā par gandrīz 25% pārsniedza pirmskrīzes līmeni. Kopš 2013.gada, saistībā ar zemo pieprasījumu ārējos tirgos, eksporta dinamika ir kļuvusi mērenāka.

Latvijas eksportu 2014.gadā ietekmēja lēnāka nekā gaidīta izaugsme ES valstīs un ekonomiskās situācijas pavājināšanās Krievijā. 2014.gada 4.ceturksnī eksporta apjomi pieauga par 3,3%. Kopumā 2014.gadā preču un pakalpojumu eksporta apjomi bija par 2,2% lielāki nekā 2013.gadā. Eksporta pieaugumu nodrošināja preču eksporta apjomu kāpums par 4,6%, savukārt pakalpojumu eksporta apjomi saruka par 3,4%. Pēc apjomīga krituma krīzes laikā, importa apjomi salīdzinoši strauji auga gan 2010., gan arī 2011.gadā. Kopš 2012.gada vidus importa dinamika ir mērenāka. 2014.gada 4.ceturksnī importa apjomi pieauga par 2,8%, bet kopumā 2014.gadā importa apjomi pieauga par 1,6%. 2014.gada 4.ceturksnī eksporta-importa saldo bija -1,4% no IKP.

2015.gadā eksportu turpinās ietekmēt norises ārējā vidē, kas nozīmē, ka straujš eksporta kāpums drīzāk nav gaidāms. Sagaidāms, ka turpinās augt privātais patēriņš. Tā dinamiku noteiks darba samaksas kāpums, kas gan būs lēnāks nekā 2014.gadā.

Iekšzemes kopprodukta izlietojums

ieguldījums pieaugumā, procentos, salīdzinot ar iepriekšējo gada attiecīgo periodu

Iekšzemes kopprodukta izlietojums

izmaiņas pret iepriekšējā gada attiecīgo ceturksni, procentos

	2013				2014			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Iekšzemes kopprodukts	3,1	4,6	4,6	4,5	2,8	2,3	2,4	2,1
Privātais patēriņš	5,9	8,2	8,4	2,3	2,7	2,3	2,1	2,2
Valsts patēriņš	6,2	1,2	3,7	1,5	3,7	4,2	1,7	3,8
Kopējā pamatkapitāla veidošana	-15,6	-2,5	-2,9	-2,8	9,3	1,8	-1,7	-0,6
Eksports	3,4	2,1	-0,4	1,0	3,5	1,8	0,4	3,3
Imports	1,9	-1,8	0,2	-0,9	1,2	3,0	-0,7	2,8

IEKŠZEMES KOPPRODUKTS: NOZARU ATTĪSTĪBA

Pēc ievērojama apjomu samazinājuma krīzes laikā, pateicoties konkurētspējas uzlabojumiem un eksporta iespējām, pirmās no krīzes sāka atgūties tirgojamās nozares. Galvenajā eksporta nozarē – apstrādes rūpniecībā 2013.gadā ražošanas apjomi par 24% pārsniedza 2009.gada līmeni. Tirgojamo nozaru izaugsme un ienākumu pieaugums no eksporta veicināja uz iekšējo tirgu orientēto nozaru izaugsmi – komercpakalpojumus, tirdzniecību un būvniecību, kuru devums izaugsmē pēdējos gados kļuvis arvien lielāks.

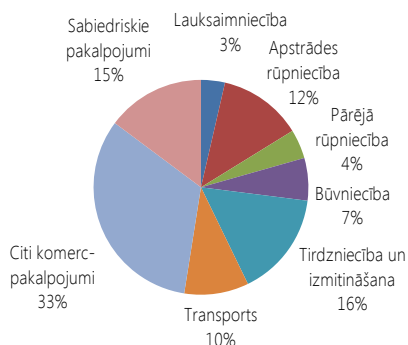
Līdzīgi kā 2013.gadā arī 2014.gadā vājais pieprasījums eksporta tirgos turpināja bremsēt apstrādes rūpniecības izaugsmi. 2014.gada 4.ceturksnī ražošanas apjomi bija par 1,7% mazāki nekā pirms gada. Kopumā gadā ražošanas apjomi nozarē samazinājās par 0,3 procentiem.

Pārējās rūpniecības nozarēs ražošanas apjomi 2014.gada 4.ceturksnī pieauga par 3,4%. Tomēr kopumā gadā ražošanas apjomi nozarē saruka par 2,5%. Lielā mērā tas bija saistīts ar laika apstākļiem, kā rezultātā tika saražoti mazāki elektroenerģijas un siltumenerģijas apjomi.

2014.gadā stabila izaugsme saglabājās transporta nozarē – 4.ceturksnī pakalpojumu apjomi bija par 3,2% lielāki nekā pirms gada. Kopumā gadā nozares izaugsme sasniedza 3,2%. Izaugsmi veicināja gan kravu apjoma pieaugums dzelzceļā, ostās, gan arī pārvadājumi ar autotransportu.

IKP nozaru struktūra

2014.gads, procentos

Iekšzemes kopprodukts pa nozarēm

procentos

	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
	apjomu izmaiņas				ieguldījums izmaiņās			
Iekšzemes kopprodukts	5,0	4,8	4,2	2,4	5,0	4,8	4,2	2,4
Lauksaimniecība	-1,8	7,5	-0,1	1,5	-0,1	0,4	0,0	0,1
Apstrādes rūpniecība	4,0	4,6	0,0	-0,3	0,4	0,7	0,0	0,0
Pārējā rūpniecība	-5,2	-5,5	-3,3	-2,5	-0,2	-0,3	-0,2	-0,1
Būvniecība	27,1	14,5	7,5	8,1	1,0	0,9	0,5	0,6
Tirdzniecība un izmitināšana	4,1	1,7	4,8	2,3	0,5	0,3	0,9	0,4
Transports un uzglabāšana	18,5	6,9	1,6	3,2	1,5	0,9	0,2	0,4
Citi komercpakalpojumi	6,2	5,2	6,0	1,3	1,4	1,9	2,2	0,5
Sabiedriskie pakalpojumi	3,1	0,0	3,8	3,3	0,4	0,0	0,7	0,6

Strauja izaugsme bija vērojama būvniecības nozarē. 2014.gada 4.ceturksnī būvniecības apjomi bija par 4,4% lielāki nekā pirms gada.. Kopumā 2014. gadā būvniecības apjomi pieauga par 8,1%. Ja 2013.gadā būvniecības nozares izaugsmi sekmēja inženierbūvju būvniecības apjomu pieaugums, tad 2014.gadā lielāks devums nozares izaugsme bija ēku būvniecībai.

Pateicoties privātā patēriņa pieaugumam, tirdzniecības nozarē sniegto pakalpojumu apjomi turpina pieaugt, 2014.gada 4.ceturksnī – par 2,1%, savukārt kopumā gadā nozares sniegto pakalpojumu apjomi pieauga par 2,3%. Mazumtirdzniecības apgrozījums 2014.gadā pieauga par 3,6 procentiem.

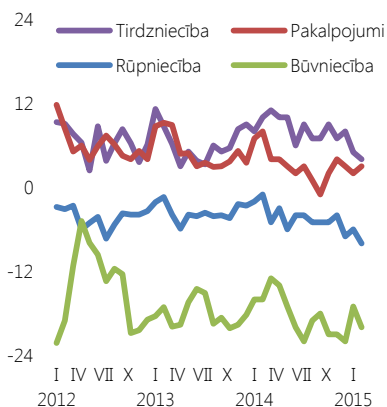
Komerccapakalpojumu nozarē izaugsme 2014.gadā bija mērenāka nekā pirms gada. 4.ceturksnī sniegto pakalpojumu apjomi praktiski saglabājās iepriekšējā gada atbilstošā perioda līmenī. Kopumā 2014.gadā komerccapakalpojumu nozaru apjomi pieauga par 1,3%. Kāpumu galvenokārt sekmēja izaugsme mākslas, izklaides un atpūtas jomā, kā arī finanšu un apdrošināšanas darbībās.

Palielinoties valdības izdevumiem, pieaug arī sabiedrisko pakalpojumu nozarēs sniegto pakalpojumu apjomi – 2014.gada 4.ceturksnī pieaugums par 3,4%. Kopumā 2014.gadā nozares apjomi, salīdzinot ar 2013.gadu, pieauga par 3,3 procentiem.

2015.gadā, pieaugot privātam patēriņam, saglabāsies stabila uz iekšējo tirgu orientēto nozaru izaugsme. Savukārt tirgojamo nozaru attīstību ietekmēs pieprasījuma dinamika ārējos tirgos.

Nozaru konfidences rādītāji

pa mēnešiem, sezonāli izlīdzināti dati

Iekšzemes kopprodukts pa nozarēm

izmaiņas pret iepriekšējā gada attiecīgo ceturksni, procentos

	2013				2014			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Iekšzemes kopprodukts	3,1	4,6	4,6	4,5	2,8	2,3	2,4	2,1
Lauksaimniecība	1,2	-1,7	-2,0	4,3	9,1	4,3	-5,6	2,4
Apstrādes rūpniecība	-4,8	-0,6	2,5	2,6	1,2	0,1	-0,6	-1,7
Pārējā rūpniecība	-1,4	1,4	-4,1	-8,3	-7,4	-5,4	0,5	3,4
Būvniecība	9,8	5,3	11,6	3,9	24,6	15,8	0,6	4,4
Tirdzniecība un izmitināšana	6,2	5,8	5,2	2,2	2,6	2,2	2,4	2,1
Transports un uzglabāšana	2,0	0,5	0,8	3,3	5,1	2,2	2,3	3,2
Citi komerccapakalpojumi	4,1	6,1	7,2	6,5	1,9	-0,1	2,9	0,7
Sabiedriskie pakalpojumi	1,3	5,0	2,7	5,1	3,3	3,4	3,2	3,4

APSTRĀDES RŪPNIĒCĪBA

Pēdējos divos gados vājais pieprasījums eksporta tirgos bremsē apstrādes rūpniecības izaugsmi. 2013.gadā ražošanas apjomi nozarē saglabājās 2012.gada līmenī, bet 2014.gadā apstrādes rūpniecības produkcijas izlaides apjomi samazinājās par 0,3%. Apstrādes rūpniecības apakšnozarēs attīstības tendences ir ļoti atšķirīgas.

2015.gada 2 mēnešos apstrādes rūpniecībā izlaides apjomi bija par 0,5% lielāki nekā pirms gada. Savukārt apakšnozarēs turpinās iepriekš vērotās tendences – atsevišķās nozarēs turpinās stabila izaugsme, savukārt citās nozarēs dažādu faktoru ietekmē ražošanas apjomi sarūk.

Lielākajā nozarē – kokapstrādē ražošanas apjomi stabili aug. Nozares izlaide 2014.gadā bija par 6,9% lielāka nekā pirms gada. 2015.gada 2 mēnešos saražotās produkcijas apjomi bija par 8,5% lielāki nekā pirms gada.

Pārtikas rūpniecībā 2014.gadā saražotās produkcijas apjomi kopumā saglabājās iepriekšējā gada līmenī, bet 2015.gada janvārī-februārī izlaides apjomi bija par 7,4% mazāki nekā pirms gada. Nozares attīstību būtiski ietekmē ES un Krievijas ekonomiskās attiecības.

Straujākais ražošanas apjomu pieaugums gan 2014.gadā, gan 2015.gada pirmajos mēnešos bija datoru, elektrisko un optisko iekārtu ražošanā.

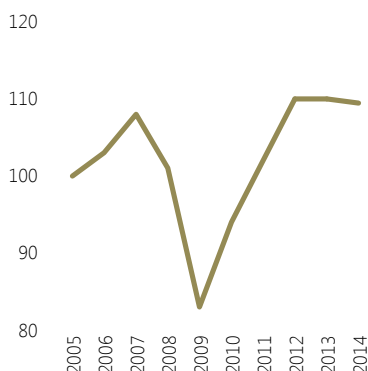
Savukārt ražošanas apjomi samazinās vieglajā rūpniecībā, ķīmiskajā rūpniecībā, metālu ražošanā, papīra ražošanā un poligrāfijā un transportlīdzekļu ražošanā.

Kopš 2012.gada vidus kopumā apstrādes rūpniecībā ražošanas jaudu noslodzes līmenis būtiski nav mainījies. 2015.gada 1.ceturksnī noslodzes līmenis bija 71,3 procenti.

2014.gadā kopējais apstrādes rūpniecības apgrozījums saruka par 1,4%. Apgrozījums vietējā tirgū realizētajai produkcijai samazinājās par 1,2%, bet eksportētajai produkcijai – par 1,5 procentiem.

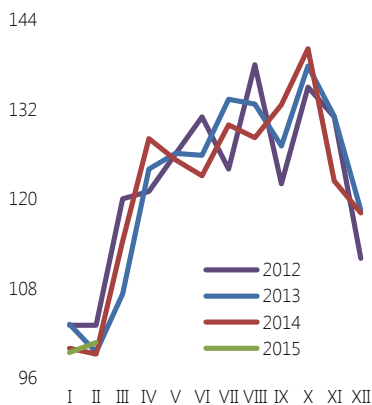
Apstrādes rūpniecība

Izlaide, 2005.gads = 100

Produkcijas apjomu indekss

mēnešu sezonāli neizlīdzināti dati, 2010.gads = 100

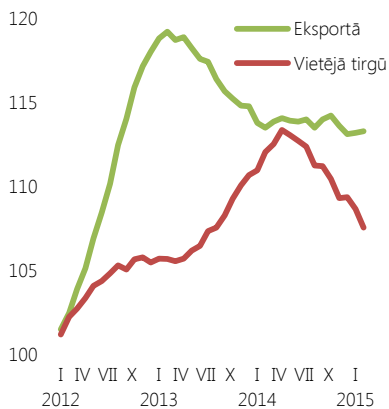

2015.gada 2 mēnešos apstrādes rūpniecības apgrozījums bija par 3,5% mazāks nekā pirms gada. Šajā laikā apgrozījums vietējā tirgū realizētajai produkcijai saruka par 10,9%, bet eksportētai produkcijai pieauga par 1 procentu.

Lielākā daļa no apstrādes rūpniecībā saražotās produkcijas tiek eksportēta, līdz ar to nozares izaugsme 2015. gadā būs cieši saistīta ar tendencēm ārējos tirgos – lēno ekonomikas izaugsmi ES un ekonomikas lejupslīdi Krievijā. Vienlaikus sagaidāms, ka apakšnozarēs, kuras augs 2014.gadā, izaugsme saglabāsies arī 2015.gadā. Savu darbību 2015.gadā atsāk AS "KVV Liepājas metalurģis", kas pozitīvi ietekmēs kopējos apstrādes rūpniecības rādītājus.

Produkcijas realizācija

pa mēnešiem, faktiskajās cenās,
12 mēnešu slidošais vidējais, 2011.gads = 100

Apstrādes rūpniecības galvenie rādītāji

procentos

	Izlaides struktūra	Aizņemto darbinieku struktūra	Eksporta īpatsvars nozares realizācijā	Apjomu izmaiņas		
				2013	2014	2015 Jan-Feb
Apstrādes rūpniecība – kopā	100	100	61,6	0,1	-0,3	0,5
Pārtikas rūpniecība	25,5	21,7	35,5	6,0	0,1	-7,4
Vieglā rūpniecība	4,1	10,6	86,0	1,4	-13,6	-20,2
Kokapstrāde	25,7	20,3	72,8	2,7	6,9	8,5
Papīra ražošana un poligrāfija	4,5	4,0	59,8	5,6	-0,6	-5,7
Ķīmiskā rūpniecība	7,6	6,7	76,7	-8,7	-2,6	-0,4
Pārējo nemetālisko minerālu izstrādājumi	6,6	4,5	46,7	4,6	1,2	-0,4
Metālu un to izstrādājumi	9,1	10,0	59,3	-17,6	-10,5	1,4
Elektriskās un optiskās iekārtas	6,0	3,9	90,3	18,4	32,3	33,4
Mašīnas un iekārtas	2,2	3,0	81,5	1,4	2,4	-4,7
Transporta līdzekļu ražošana	3,4	3,3	86,7	3,0	-15,2	-4,4
Pārējās nozares	5,3	12,0	56,9	-7,6	-12,0	-0,8

INVESTĪCIJAS

Investīcijas Latvijas tautsaimniecībā kopš 2008.gada ir svārstīgas. Straujās lejupslīdes gados tās krasi samazinājās un 2010.gadā investīciju apjoms bija par 63% zemākā līmenī nekā pirms krīzes. Stabilizējoties ekonomikai, ieguldījumi strauji pieauga, kā rezultātā investīciju plaisa samazinājās uz pusi. Pēdējos gados investēšanas dinamika kļuvusi mērenāka.

2014.gadā investīcijas Latvijas tautsaimniecībā pieauga par 1,3% un veidoja 23% no IKP.

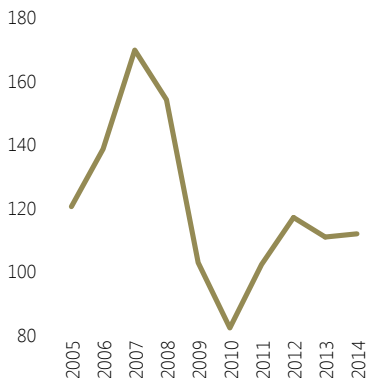
Nevienmērīga bija investīciju dinamika nozaru griezumā. Pēc provizoriskiem datiem 2014.gadā nefinanšu investīcijas preču ražošanas nozarēs samazinājās par 5,3%, ko galvenokārt noteica zemākas investīciju aktivitātes enerģētikas nozarē, kas ir skaidrojams ar iepriekšējā gadā īstenoto lielo investīciju projektu pabeigšanu. Gandrīz par 18% mazāk nekā iepriekšējā gadā bija investēts lauksaimniecībā. Savukārt investīcijas apstrādes rūpniecībā 2014.gadā gandrīz par 22% pārsniedza iepriekšējā gada līmeni. Arī pakalpojumu nozarēs kopumā investīciju apjomi pieauga un bija par 5,5% augstākā līmenī nekā pirms gada. To lielā mērā ietekmēja būtisks ieguldījumu pieaugums informācijas un telekomunikācijas pakalpojumos – par 36,7% un tirdzniecībā – par 30,7 procentiem.

Sagaidāms, ka tuvākajos gados investēšanas dinamika saglabās mērenu pieaugumu un būs par gandrīz 30% zemākā līmenī nekā pirms krīzes. Investīciju apjomu atjaunošanos līdz pirmskrīzes līmenim lielā mērā kavē banku piesardzīgā kreditēšanas politika, kā arī ģeopolitiskā nenoteiktība reģionā.

Arī ĀTĪ plūsmu intensitāte pēdējos gados ir mērena. 2012.gadā piesaistītās ĀTĪ bija 3,9% līmenī no IKP, bet 2013.gadā – 2,9% no IKP. Piesaistīto ĀTĪ neto plūsmas 2014.gadā bija gandrīz uz pusi mazākas nekā gadu iepriekš un veidoja 1,5% no IKP.

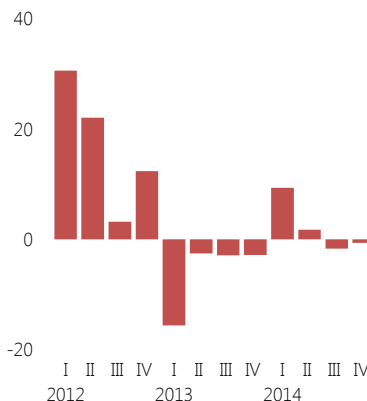
Bruto pamatkapitāla veidošana

2004.gads = 100

Bruto pamatkapitāla veidošana

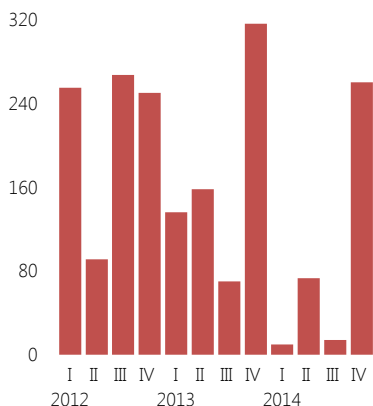
izmaiņas pret iepriekšējā gada atbilstošo ceturksni, procentos

Saskaņā ar Latvijas starptautisko investīciju bilanci 2014.gada beigās uzkrātās ĀTI Latvijas ekonomikā sasniedza 11 998,1 milj. eiro. Salīdzinot ar 2013.gada beigām, uzkrāto ĀTI apjoms palielinājās par 4% un bija 50% no IKP. Nozaru struktūrā lielāks uzkrāto ĀTI īpatsvars ir ieguldījumiem banku starpniecībā, darījumos ar nekustamo īpašumu un apstrādes rūpniecībā.

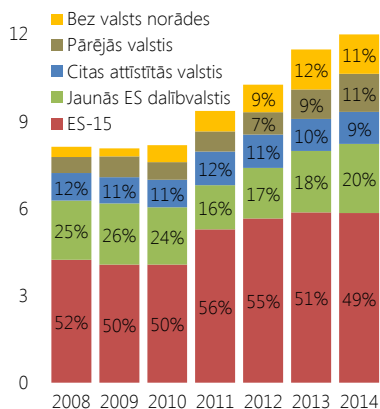
Ārvalstu tiešās investīcijas Latvijā

plūsmas pa ceturkšņiem, milj. eiro

Ārvalstu tiešās investīcijas Latvijā

pa valstu grupām
beigu atlikums, miljard. eiro

Ārvalstu tiešās investīcijas Latvijā pa nozarēm

miļj. eiro

	Struktūra	Beigu atlikums				
	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Lauksaimniecība	2,6	214,6	263,2	294,4	299,9	311,5
Apstrādes rūpniecība	11,8	1 017,0	1 114,4	1 200,3	1 403,5	1 415,0
Pārējā rūpniecība	4,6	385,9	385,9	492,2	589,3	549,9
Būvniecība	4,0	540,7	544,4	528,1	559,6	475,6
Tirdzniecība un izmitināšana	11,1	1 046,3	1 329,2	1 416,1	1 472,9	1 326,3
Transports un uzglabāšana	3,4	346,0	399,6	449,0	408,1	407,0
Finanšu starpniecība	25,1	2 326,9	2 571,6	2 825,7	2 922,2	3 013,5
Citi pakalpojumi	18,5	1 635,0	1 916,9	1 866,6	2 071,8	2 217,8
Neklasificēta darbība	19,0	671,4	834,5	1 185,5	1 842,4	2 281,4
Kopā	100	8 183,8	9 359,8	10 257,9	11 569,6	11 998,1

ĀRĒJĀ TIRDZNICĪBA

Kopš 2009.gada Latvijas ārējā tirdzniecība attīstījās ļoti dinamiski. 2012.gadā, salīdzinot ar 2009.gadu, preču eksports faktiskajās cenās gandrīz divkāršojās, savukārt preču imports faktiskajās cenās palielinājās par vairāk nekā 80%. No 2009.-2012.gadam, vidēji ik gadu eksports pieauga par 25%, bet imports – par 23%. Šajā periodā lielāko ieguldījumu preču eksporta pieaugumā deva lauksaimniecības un pārtikas preces, kā arī metālapstrādes produkti. Ievērojami pieauga arī kokapstrādes, mašīnbūves un minerālo produktu eksporta apjomi.

2013.gadā Latvijas preču eksports faktiskajās cenās pieauga mēreni – par 1,5%, bet 2014.gadā – par 2%. Preču importa tempi piebremzējās vēl straujāk – 2013.gadā pieaugums par 1%, bet 2014.gadā samazinājums par 0,4 procentiem.

2014.gadā kopējo eksporta attīstību veicināja lielākoties koksnes un tās izstrādājumu un mašīnbūves produkcijas eksporta apjomu pieaugumi. Saistībā ar A/S „Liepājas metalurģs” darbības apturēšanu ievērojami samazinājās metālu un to izstrādājumu eksports. 2014.gadā saruka arī lauksaimniecības un pārtikas preču grupas eksporta apjomi.

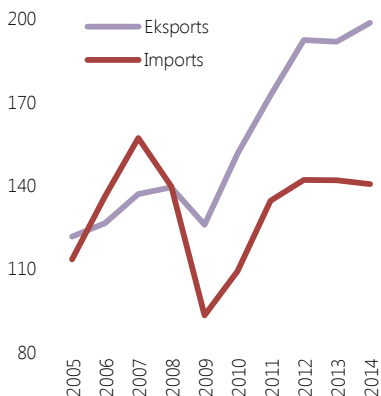
Saglabājoties nenoteiktībai ārējā vidē, 2015.gada janvārī-februārī Latvijas preču eksports faktiskajās cenās pieauga par 0,7%. Savukārt preču imports šajā periodā saruka par 4,3%. Pieaugot preču eksporta apjomiem un samazinoties importa apjomiem, negatīvā tirdzniecības bilance 2015.gada janvārī-februārī gada griezumā ir uzlabojusies.

2015.gada janvārī-februārī eksportu pozitīvi ietekmēja mehānismu un mašīnbūves, kā arī minerālo produktu eksporta pieaugums. Savukārt salīdzinājumā ar pagājušā gada diviem mēnešiem sarukuši lauksaimniecības un pārtikas preču un transportlīdzekļu eksporta apjomi.

2015.gada janvārī-februārī preču importa apjomu samazinājumu lielākoties ietekmēja minerālo produktu un lauksaimniecības un pārtikas preču importa apjomu samazinājums. Saruka arī vieglās rūpniecības preču, transportlīdzekļu un metālu un to izstrādājumu importa apjomi.

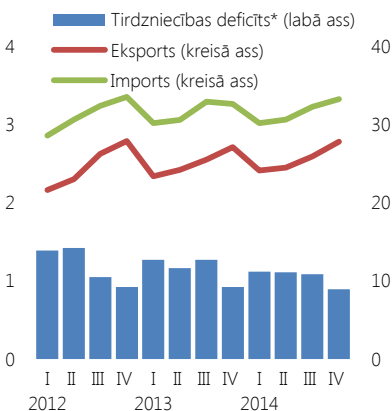
Preču eksports un imports pa gadiem

salīdzināmās cenās, 2004.gads = 100

Preču eksports un imports

pa ceturksņiem, miljardus eiro un procentos

* procentos no kopējā tirdzniecības apgrozījuma

Šos samazinājumus daļēji kompensēja mehānismu un mašīnbūves produkcijas, ķīmiskās rūpniecības preču un koksnes un tās izstrādājumu importa apjomu pieaugumi.

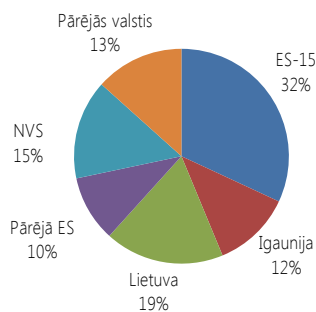
Preču eksporta apjomi uz ES valstīm 2014.gadā pieauga straujāk nekā kopējais eksports, bet, uz NVS valstīm samazinājās par 4,4%. Uz lielāko Latvijas eksporta partnervalsti Lietuvu eksports pieauga par 9,8%, bet uz Igauniju – saruka par 5,7 procentiem.

2015.gada janvārī-februārī eksporta apjomi uz ES valstīm pieauga par 3,2%, kas bija straujāk nekā kopējā eksporta pieaugums. Savukārt uz NVS valstīm eksports saruka par 19,3%. To noteica ievērojamais eksporta samazinājums uz Krieviju (par 28%). Jāatzīmē, ka pieaug eksports uz pārējām valstīm (par 7%), kas liecina, ka uzņēmēji daļēji spēj kompensēt zaudējumus no eksporta samazinājuma uz NVS valstīm, apgūstot jaunus noieta tirgus.

Lielākās Latvijas tirdzniecības partnervalstis 2015.gada janvārī-februārī bija Lietuva – 17% no kopējā ārējās tirdzniecības apgrozījuma, Igaunija – 10%, Polija un Vācija – katra pa 9%, Krievija – 8%, Zviedrija – 4%, Somija, Nīderlande, Lielbritānija, Dānija, Ķīna un Baltkrievija – katra par 3 procentiem.

Latvijas preču eksporta struktūra

2014.gadā, procentos

Latvijas preču eksports un imports

2015.gada janvārī-februārī, procentos

	Eksports			Imports		
	struktūra	apjomu izmaiņas	devums izmaiņas	struktūra	apjomu izmaiņas	devums izmaiņas
Kopā tai skaitā:	100	0,7	0,7	100	-4,3	-4,3
Lauksaimniecības un pārtikas preces	15,8	-23,8	-5,0	14,6	-14,9	-2,4
Minerālie produkti	8,1	12,4	0,9	12,5	-25,7	-4,2
Ķīmiskās rūpniecības preces	9,3	5,2	0,5	16,3	8,3	1,2
Vieglās rūpniecības preces	4,7	-10,2	-0,5	5,8	-18,2	-1,2
Koks un koka izstrādājumi	17,3	0,2	0,0	3,2	22,4	0,6
Parastie metāli un to izstrādājumi	9,3	0,6	0,1	8,9	-3,5	-0,3
Mehānismi un mašīnbūves preces	20,7	33,4	5,2	22,3	15,2	2,8
Transportlīdzekļi	4,0	-24,3	-1,3	6,7	-8,4	-0,6
Pārējās preces	10,8	8,5	0,9	9,7	-1,4	-0,1

MAKSĀJUMU BILANCE

Latvijas ārējā stabilitāte kopš krīzes ir būtiski uzlabojusies. Maksājumu bilances tekošais konts pēdējos gados ir neliela deficīta līmenī. 2012. gadā tas bija 3,3%, 2013.gadā – 2,3% un 2014.gadā – 3,1% no IKP. Jāatzīmē, ka tekošā konta bilances gada vidējais līmenis pēdējos trīs gados nepārsniedz ES agrās brīdinašanas mehānismā noteikto sliekšni un ir vērtējams kā ilgtspējīgs.

Tekošā konta svārstības pārsvarā nosaka izmaiņas ārējās tirdzniecības bilancē. Latvijai ir raksturīgs ārējās tirdzniecības deficīts. Straujās izaugsmes gados tas pieauga, bet recesijas gados samazinājās, galvenokārt importa apjomu korekcijas dēļ. Ekonomikai stabilizējoties, eksports pieauga straujāk nekā imports. Pēdējos gados eksporta un importa dinamika palēninās, ko lielā mērā ietekmē ģeopolitiskā nestabilitāte reģionā.

Kopš 2011.gada ārējās tirdzniecības deficīts ik gadu mēreni samazinās. 2014.gadā tas sasniedza 10,1% līmeni IKP (2013.gadā – 10,9% no IKP). Ārējās tirdzniecības bilances uzlabošanās noteica straujāks eksporta apjomu pieaugums.

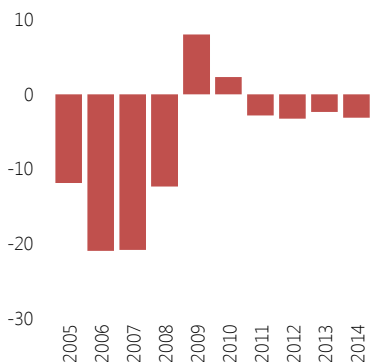
Pakalpojumu bilance ir pozitīva un gandrīz par 70% nosedz ārējās tirdzniecības deficītu. 2014.gadā pakalpojumu eksports un imports nedaudz samazinājās un pakalpojumu bilances pārpalikums sasniedza 7,3% no IKP (2013.gadā – 7,6%).

Sākotnējo ienākumu bilance kopš 2011.gada ir negatīva. 2013.gadā tās deficīts bija 0,3% līmenī no IKP. 2014.gadā, sakarā ar kredītplūsmu samazinājumu, sākotnējo ienākumu negatīvā bilance pieauga līdz 0,8% no IKP.

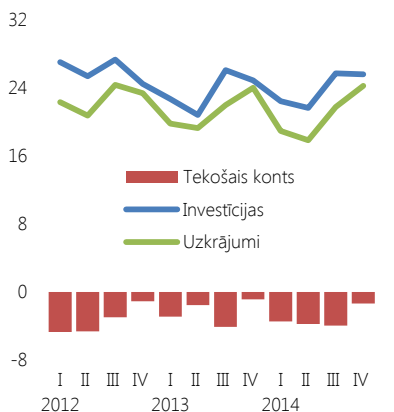
Finanšu konta bilance (bez rezerves aktīviem) 2014.gadā bija negatīva – 4,5% no IKP. Finanšu konta deficīta palielināšanos galvenokārt noteica izmaiņas citu ieguldījumu plūsmās banku sektorā gada pirmajā pusē.

ĀTI plūsmas ir mērenas, kas liecina par investoru piesardzību. Lai gan tiešo investīciju bilance ir pozitīva, tomēr ik gadu tā samazinās un 2014.gadā tā bija tikai 1% līmenī no IKP.

Tekošā konta bilance
procentos no IKP

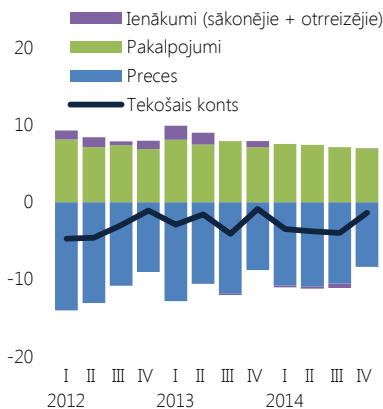
Tekošais konts, investīcijas un uzkrājumi
pa ceturkšņiem, procentos no IKP

Būtiskas svārstības ir vērojamas portfeljinvestīcijās un citu ieguldījumu posteņos. 2014.gadā citu ieguldījumu bilances deficīts sasniedza 5% no IKP. Portfeljinvestīciju un citu ieguldījumu bilances svārstības pārsvarā ietekmē finanšu sektora stabilizācijas pasākumi un valsts sektora pārādu restrukturizācija.

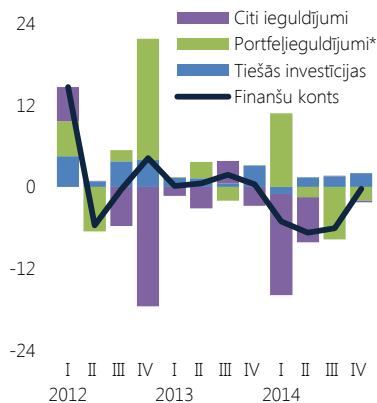
Tekošais kots pa posteņiem

pa ceturkšņiem, procentos no IKP

Finanšu kots pa posteņiem

bez rezerves aktīviem, pa ceturkšņiem, procentos no IKP

* portfeljinvestīcijas un atvasinātie finanšu instrumenti

Latvijas maksājumu bilance pa posteņiem

procentos no IKP

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
A. Tekošais kots	8,0	2,3	-2,8	-3,3	-2,3	-3,1
Tirdzniecības bilance	-8,1	-8,2	-12,0	-11,6	-10,9	-10,1
Pakalpojumu bilance	7,6	7,2	7,3	7,4	7,6	7,3
Neto sākotnējie ienākumi	6,1	1,0	0,0	-0,6	-0,3	-0,8
Neto otrreizējie ienākumi	2,4	2,3	1,9	1,6	1,3	0,5
B. Kapitāla kots	2,4	1,9	2,1	3,0	2,5	3,0
C. Finanšu kots*	-6,1	-2,1	-4,0	2,9	0,7	-4,5
Tiešās investīcijas	0,6	1,5	4,9	3,2	1,6	1,0
Portfeljinvestīcijas**	2,3	-2,8	-1,8	4,7	0,1	-0,5
Citi ieguldījumi	-8,9	-0,7	-7,2	-5,1	-1,0	-5,0
D. Novirze	1,2	1,8	0,3	1,0	0,8	4,1
E. Rezerves aktīvi	-5,6	-4,0	4,5	-3,6	-1,7	0,5

* bez rezerves aktīviem; ** portfeljinvestīcijas un atvasinātie finanšu instrumenti

CENAS

Pēc krīzes izraisītās deflācijas, kad 12-mēnešu patēriņa cenu inflācija 2010.gada februārī pazeminājās līdz -4,2%, cenas atkal sāka pieaugt. 2011.gadā 12-mēnešu patēriņa cenu inflācija bija 4%, savukārt 2012.gadā – 1,6%. 2013.gadā patēriņa cenas samazinājās par 0,4%. 2014.gadā bija vērojams ļoti mērens cenu pieaugums – par 0,2%, bet gada vidējais cenu līmenis 2014.gadā pieauga par 0,6%. Lielākā ietekme uz patēriņa cenām pēdējos gados bija naftas un pārtikas cenu kritumam pasaulē.

2015.gadā turpinās mērens cenu pieaugums. 2015.gada divos mēnešos cenas pieauga par 0,3%. Februārī patēriņa cenas bija par 0,1% zemākas nekā pirms gada. Janvārī-februārī lielākā ietekme uz cenu pārmaiņām galvenokārt bija cenu kāpumam elektroenerģijai (par 27,6%), pārtikai (par 0,5%), un pakalpojumiem (par 0,6%), kā arī cenu kritumam apģērbam un apaviem (par 9%) un degvielai (par 5,1%). Jāatzīmē, ka pasaules pārtikas cenas janvārī-februārī samazinājās par 3,4%. Janvārī-februārī pasaules naftas cenas pieauga vidēji par 1% un februāra otrajā pusē stabilizējās 60 USD par barelu līmenī.

Arī ES 2015.gada sākumā ir vērojama deflācija. Janvārī, salīdzinot ar 2014.gada janvāri, cenas samazinājās par 0,5%, ko galvenokārt noteica cenu kritums enerģijai.

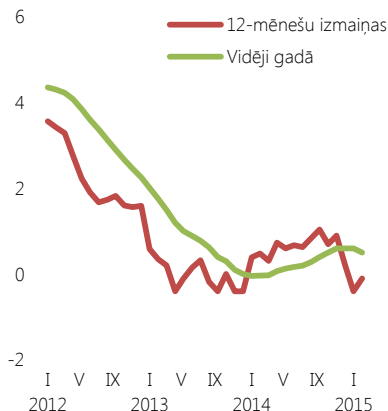
Kopumā šogad vidējā gada inflācija būs zemāka nekā iepriekšējā gadā, kas saistīts ar ārējiem faktoriem – naftas un pārtikas cenu dinamiku pasaulē.

Ražotāju cenas pēc straujā pieauguma 2010-2012.gadā, 2013.gadā auga mēreni. 2014.gadā vidējais ražotāju cenu līmenis nedaudz palielinājās (par 0,4%), galvenokārt cenu krituma dēļ apstrādes rūpniecībā.

2015.gada janvārī salīdzinājumā ar 2014.gada janvāri kopējais ražotāju cenu līmenis rūpniecībā samazinājās par 0,1%, vietējā tirgū realizētajai produkcijai pieauga par 0,1%, bet eksportētajai samazinājās par 0,4 procentiem.

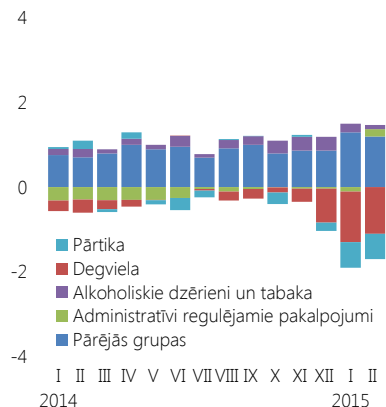
Patēriņa cenu izmaiņas

pa mēnešiem, procentos

Preču un pakalpojumu grupu ietekme uz patēriņa cenu indeksu

ieguldījums 12-mēnešu izmaiņās, procentos

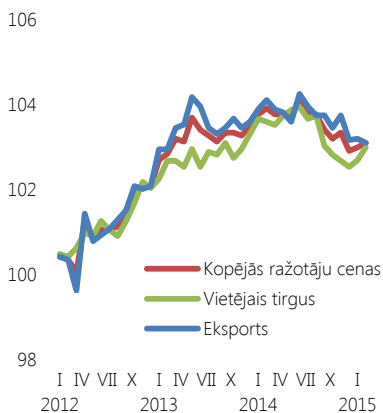

Ražotāju cenas apstrādes rūpniecībā 2014.gadā samazinājās par 0,6%. 2015.gada janvārī tās samazinājās par 0,8%, salīdzinot ar iepriekšējā gada janvāri. Ražotāju cenu dinamika gan vietējā tirgū realizētai produkcijai, gan eksportētājai produkcijai gada laikā samazinājās – attiecīgi par 0,9% un 0,7%, kas galvenokārt skaidrojams ar straujo energoresursu cenu kritumu kopš 2014.gada vidus.

Ietekmīgākais cenu pieaugums bija kokapstrādē, bet pazeminošā ietekme – pārtikas un datoru, elektronisko un optisko iekārtu ražošanā. Ražotāju cenas turpina ietekmēt Krievijas embargo pārtikas produktiem, kā arī ekonomiskā situācija ES un Krievijā un pasaules izejvielu cenu kritums. Jāatzīmē, ka gada laikā pasaules enerģijas un rūpniecības izejvielu cenas strauji samazinājās, bet lauksaimniecības cenām bija vērojams tikai neliels kritums.

Ražotāju cenas apstrādes rūpniecībā

pa mēnešiem, 2011.gada decembris = 100

Patēriņa cenu pārmaiņas

pa mēnešiem, procentos

		Pret iepriekšējo mēnesi	Pret iepriekšējā gada attiecīgo mēnesi	Pret iepriekšējā gada decembri	Vidēji gadā
2014	Februāris	0,0	0,5	0,6	0,0
	Marts	0,3	0,3	0,9	0,0
	Aprīlis	0,5	0,7	1,4	0,1
	Maijs	-0,1	0,6	1,3	0,1
	Jūnijs	0,3	0,7	1,6	0,2
	Jūlijs	-0,4	0,6	1,2	0,2
	Augusts	-0,6	0,8	0,6	0,3
	Septembris	0,5	1,0	1,1	0,4
	Oktobris	0,0	0,7	1,1	0,5
	Novembris	-0,3	0,9	0,8	0,6
	Decembris	-0,6	0,2	0,2	0,6
2015	Janvāris	0,1	-0,4	0,1	0,6
	Februāris	0,3	-0,1	0,3	0,5

MONETĀRIE RĀDĪTĀJI

Kopumā 2014.gadā banku sektorā turpināja uzlaboties kredītportfeļa kvalitāte un pieauga noguldījumu apjoms, tomēr joprojām sarūk banku kopējais kredītportfelis un uzņēmējdarbības kreditešana ir vāja.

Turpina sarukt no jauna izsniegto kredītu apjoms – 2014.gada 4.ceturksnī banku sektorā kopumā no jauna izsniegti kredīti 619,4 milj. eiro apmērā, kas bija par 37% mazāk nekā pirms gada. Nerezidentiem no jauna izsniegto kredītu īpatsvars ir pieaudzis no 32% 2013.gada 3.ceturksnī līdz 51% 2014.gada 4.ceturksnī, tomēr banku sektora kopējā kredītportfelī nerezidentiem izsniegto kredītu īpatsvars veido vien 14 procentus.

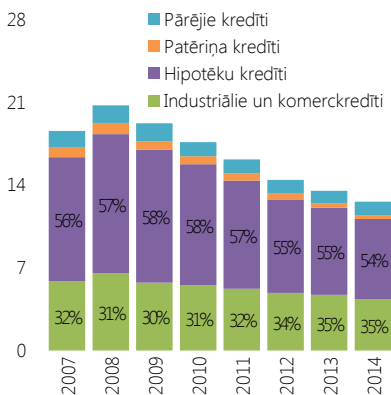
Kopš 2014.gada sākuma uzņēmumiem no jauna izsniegto kredītu apjoms sarūk arvien straujāk. 2014.gada 4.ceturksnī, salīdzinot ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, uzņēmumiem no jauna izsniegto kredītu apjomi saruka par gandrīz 60% un veidoja 25% jeb 154,9 milj. eiro no kopējā no jauna izsniegto kredītu apjoma. Mājsaimniecību kreditešanā vērojamas pozitīvas tendences un no jauna izsniegto kredītu apjoms pieauga par 18,5% un veidoja 16% jeb 101,3 milj. eiro no kopējā no jauna izsniegto kredītu apjoma.

2014.gadā turpināja sarukt banku kopējais kredītportfelis. Kredītu atlikumi 2014.gada beigās samazinājās par 7%, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. 2014.gada 4.ceturksnī visstraujāk saruka komerc kredītu atlikumi (par 9%) un hipotekāro kredītu atlikumi (par 7,3%). Savukārt patēriņu kredītu atlikumi nedaudz pieauga. Apjoma ziņā visvairāk kredītu tika izsniegti operācijās ar nekustamo īpašumu un apstrādes rūpniecībā.

Kredītu kvalitāte joprojām turpina uzlaboties. Kredītu ar maksājuma kavējumiem apmērs kopējā banku kredītportfelī 2014.gada 4.ceturksnī bija 12,3%, kas ir zemākais rādītājs kopš 2008.gada beigām (2008.gada 3.ceturksnī – 11,7%). Banku kredītportfeļa kvalitātes uzlabošanās lielā mērā ir saistīta ar sliktu kredītu norakstīšanu.

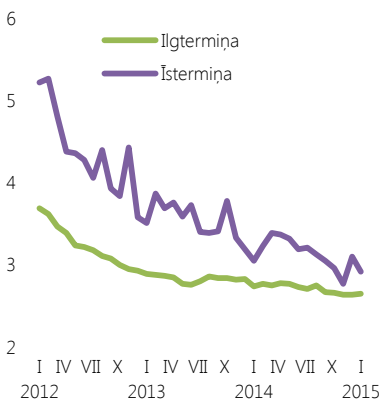
Rezidentiem izsniegto kredītu atlikumi

perioda beigās, miljardi eiro

Vidējās svērtās procentu likmes (atlikumiem) izsniegtajiem kredītiem nefinanšu sabiedrībām

pa mēnešiem, procentos

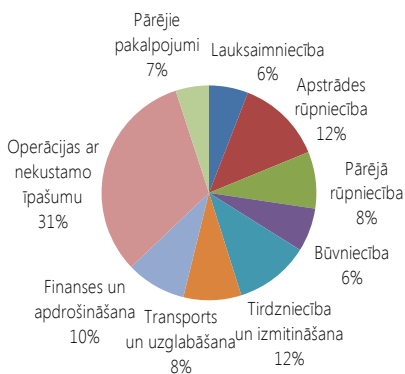

2014.gadā ievērojami pieauga noguldījumu apjomi, kas 4.ceturksnī bija par 13,8% augstāki nekā 2013.gada attiecīgajā periodā. Straujāk pieauga nerezidentu noguldījumu apjomi (par 24,3%).

Procentu likmes eiro izsniegtajiem ilgtermiņa kredītiem (atlikumiem) nefinanšu sabiedrībām turpina sarukt un 2015.gada janvārī bija 2,7%. Īstermiņa procentu likmes svārstības ir ievērojamākas un janvārī sasniedza 2,9 procentus.

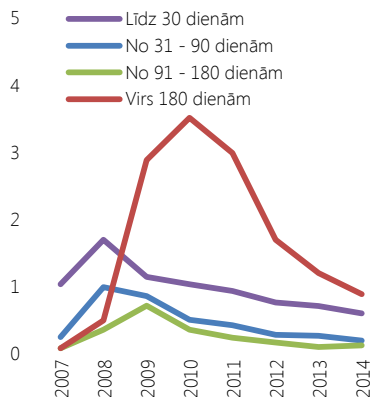
Izsniegto kredītu struktūra pa nozarēm

2014.gada beigās, procentos

Kredīti ar maksājumu kavējumu

perioda beigās, mJrd. eiro

Latvijas banku sistēmas monetārie rādītāji

	2010	2011	2012	2013	2014
<i>perioda beigās, mJrd. eiro</i>					
Tīrie ārējie aktīvi	-1,7	-0,3	0,9	1,2	-1,8
Tīrie iekšējie aktīvi	10,8	9,5	8,8	8,6	11,3
Iekšzemes kredīti	16,0	15,7	13,7	13,5	12,6
Pārējie aktīvi (neto)	-5,1	-6,2	-4,9	-4,8	-1,3
Plašā nauda M2X	9,1	9,2	9,6	9,8	9,4
Skaidrā nauda apgrozībā (bez atlikumiem banku kasēs)	1,1	1,5	1,5	0,7	3,7
Privātpersonu un uzņēmumu noguldījumi	7,9	7,7	8,1	9,2	9,5
<i>izmaiņas, procentos</i>					
Iekšzemes kredīti	-8,1	-1,5	-13,1	-1,4	-5,9
Plašā nauda M2X	9,8	1,5	4,5	2,0	-3,6
Skaidrā nauda apgrozībā (bez atlikumiem banku kasēs)	21,0	28,8	4,1	-56,6	461,0
Privātpersonu un uzņēmumu noguldījumi	8,3	-2,4	4,5	13,2	-3,6
Iekšzemes kopprodukts (faktiskajās cenās)	-3,8	11,7	8,6	5,3	3,6

VALSTS BUDŽETS

Lai ekonomiskās krīzes laikā stabilizētu valsts fiskālo stāvokli, no 2008.gada līdz 2012.gadam Latvijā tika veikta budžeta konsolidācija. Budžeta deficīts tika samazināts no 8,9% no IKP 2009.gadā līdz 0,9% no IKP 2013.gadā.

2014.gadā vispārējās valdības budžeta deficīts atbilstoši novērtējumam bija 1,4% no IKP. Valdības mērķis 2015.gadā ir turpināt saglabāt zemu budžeta deficītu un plānots, ka budžeta deficīts 2015.gadā būs 1% no IKP.

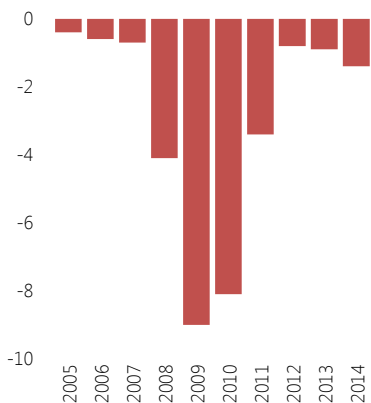
Uzlabojoties ekonomiskajai situācijai, budžeta ieņēmumi palielinās. 2014.gadā tie bija 8536 milj. eiro, kas bija par 1,9% lielāki nekā 2013.gadā. Kopējie nodokļu ieņēmumi šajā laikā pieauga par 3,9%. 2015.gadā budžeta ieņēmumi turpina pieaugt – janvārī-februārī – par 3 procentiem.

2014.gadā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas samazinājās par 0,2%. Savukārt iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi pieauga par 3,9%. Darbaspēka nodokļu ievākumu 2014.gadā ietekmēja izmaiņas nodokļu politikā – sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes samazinājums, neapliekamā minimuma un atvieglojuma par apgādībā esošajām personām palielinājums. 2015.gada janvārī-februārī gan sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, gan iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi pieaug – attiecīgi par 5,3% un 6,9 procentiem.

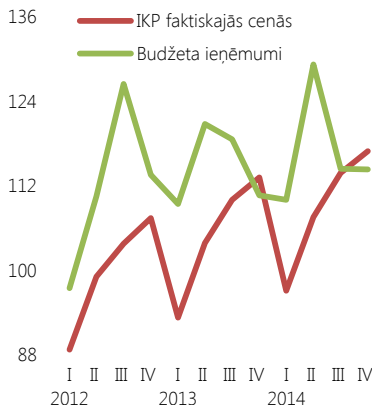
2014.gadā PVN ievākums bija par 8,2% lielāks nekā pirms gada un tas deva vairāk nekā pusi no visa nodokļu ienākumu pieauguma. 2015.gada divos mēnešos ieņēmumi no PVN bija par 1,6% lielāki nekā pirms gada.

Kopš 2011.gada pakāpeniski pieaug arī valsts budžeta izdevumi. 2014.gadā tie bija 8935 milj. eiro, kas bija par 5% lielāki nekā pirms gada. 2015.gada divos mēnešos valsts budžeta izdevumi pieauga par 7,8 procentiem.

Budžeta balance
procentos no IKP

IKP un budžeta ieņēmumi
2011.gada 4.ceturksnis = 100

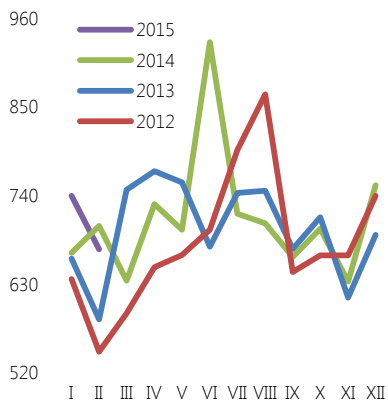

2014.gadā straujāk pieauga kārtējie izdevumi – par 8,7%. Izdevumi subsīdijām un dotācijām pieauga par 7,4%. Savukārt kapitālie izdevumi bija par 4% mazāki nekā pirms gada. 2015.gada janvārī-februārī kārtējie izdevumi pieauga par 10,1%, izdevumi subsīdijām un dotācijām – par 3,8%, savukārt kapitālie izdevumi samazinājās par 2,4 procentiem.

No funkcionālajām kategorijām 2014.gadā lielākais devums izdevumu struktūrā bija sociālai aizsardzībai, ekonomiskai darbībai, izglītībai un vispārējiem valdības dienestiem. Savukārt mazākie izdevumi bija aizsardzībai, vides aizsardzībai un pašvaldību teritoriju apsaimniekošanai. 2015.gada divos mēnešos izdevumu struktūra būtībā saglabājas 2014.gada līmenī.

Nodokļu ieņēmumi

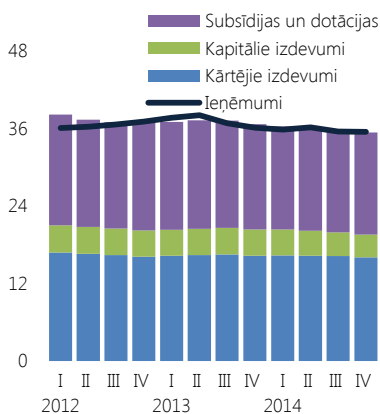
pa mēnešiem, milj. eiro

Valsts konsolidētais kopbudžets

pa posteņiem

četrus ceturkšņu slidošais vidējais, procentos no IKP

Valsts konsolidētais kopbudžets

	mljrd. eiro			izmaiņas, %		
	2012	2013	2014	2015 Jan-Feb	2014	2015 Jan-Feb
Ieņēmumi, tai skaitā:	8,2	8,4	8,5	1,4	1,9	3,0
Netiešie nodokļi, tai skaitā:	2,3	2,4	2,6	0,4	6,7	2,8
Pievienotās vērtības nodoklis	1,6	1,7	1,8	0,3	8,2	1,6
Ienākuma un īpašuma nodokļi	1,8	1,9	1,9	0,3	3,4	6,7
Sociālās apdrošināšanas iemaksas	1,9	2,0	2,0	0,3	-0,2	5,3
Pārējie nodokļi	0,1	0,2	0,2	0,0	19,0	31,3
Citi ieņēmumi	2,1	2,0	1,9	0,3	-4,8	-4,4
Izdevumi	8,1	8,5	8,9	1,4	5,0	7,8

DARBA TIRGUS

Ekonomiskās situācijas pakāpeniska uzlabošanās pozitīvi ietekmē arī situāciju darba tirgū – samazinās bezdarbs un palielinās nodarbinātības līmenis.

2013.gadā bija vērojams straujākais nodarbinātības pieaugums kopš 2007.gada. Nodarbināto skaits palielinājās par 2,1%, sasniedzot 864 tūkst. Nodarbinātības līmenis palielinājās līdz 58,2% un bija par 2,1 procentpunktu augstāks nekā pirms gada.

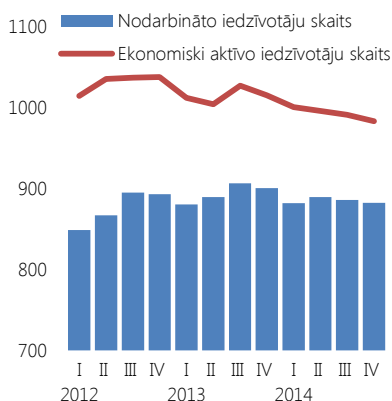
Situācija darba tirgū turpināja uzlaboties arī 2014.gadā, tomēr lēnākos tempos nekā iepriekš. 2014.gadā bezdarba līmenis samazinājās līdz 10,8%, kas bija par 1,1 procentpunktu mazāk nekā 2013.gadā. Kopumā darba meklējumos bija 107,6 tūkst. iedzīvotāju, kas bija par 12,7 tūkstošiem mazāk nekā gadu iepriekš.

Vienlaikus nodarbinātības līmenis 2014.gadā sasniedza 59,1% un bija par 0,9 procentpunktiem augstāks nekā 2013.gadā. Kopumā 2014.gadā bija nodarbināti 884,6 tūkst. iedzīvotāju.

2014.gadā turpināja samazināties arī ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits – gada griezumā par gandrīz 22 tūkstošiem jeb 2,2%, salīdzinot ar 2013.gadu. Jāatzīmē, ka lejupslidoša ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita tendence saglabājās jau kopš 2013.gada sākuma. Neskatoties uz to, iedzīvotāju ekonomiskās aktivitātes līmenis 2014.gadā pieauga par 0,3 procentpunktiem un sasniedza 66,3% starp iedzīvotājiem vecumā no 15-74 gadiem.

Nodarbinātie un ekonomiski aktīvie iedzīvotāji

pa ceturkšņiem, tūkstošos

Aizņemtās darba vietas

tūkstošos

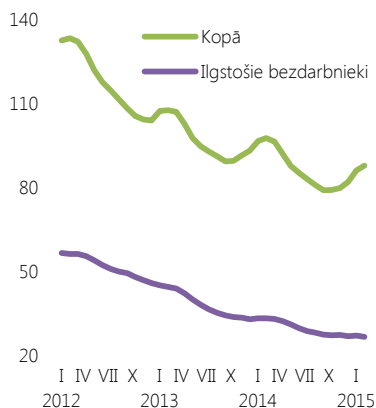
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pavisam	826,1	776,7	805,5	839,1	865,1	874,6
Lauksaimniecība	17,9	17,5	19,0	20,6	21,2	21,5
Apstrādes rūpniecība	104,1	101,8	109,1	114,5	117,3	114,4
Pārējā rūpniecība	23,7	22,4	22,9	23,7	24,2	24,1
Būvniecība	54,6	46,0	50,9	55,7	60,6	60,3
Tirdzniecība un izmitināšana	173,3	159,7	162,8	170,7	173,9	176,0
Transports un uzglabāšana	67,6	66,8	68,8	72,7	75,2	75,9
Citi komercpakalpojumi	162,8	148,4	157,0	168,5	176,2	180,3
Sabiedriskie pakalpojumi	222,1	214,2	215,0	212,8	216,5	222,1

Gada griezumā turpina samazināties arī reģistrētais bezdarba līmenis. 2015.gada februāra beigās tas bija 9,1%. Reģistrēti bija 87,9 tūkst. bezdarbnieku – par 9,9 tūkst. mazāk nekā pirms gada. Augstākais reģistrētais bezdarba līmenis saglabājas Latgales reģionā (18,8%), bet zemākais Rīgā (5,6%). Gandrīz trešdaļa no reģistrēto bezdarbnieku skaita bija ilgstošie bezdarbnieki (bez darba ilgāk par gadu).

2015.gadā situācija darba tirgū turpinās uzlaboties, tomēr lēnākos tempos kā tas bija iepriekšējos gados. No vienas puses to ietekmēs zemās bāzes efekta pakāpeniskā samazināšanās darba tirgū, no otras puses – lēnāki izaugsmes tempi, saistībā ar tendencēm ārējā vidē. Paredzams, ka nodarbināto skaits 2015.gadā palielināsies par 0,2%, salīdzinot ar 2014.gadu, un vidēji gadā varētu pieaugt līdz 886 tūkstošiem. Tikmēr bezdarba līmenis 2015.gadā varētu samazināties līdz vidēji 9,8 procentiem.

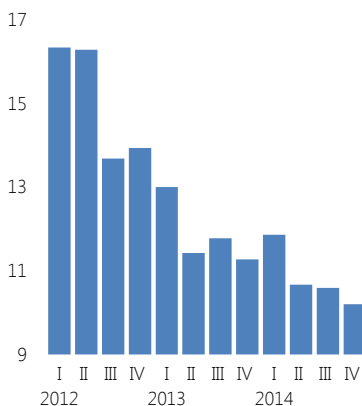
Reģistrētie bezdarbnieki

pa mēnešiem, tūkstošos

Bezdarba līmenis

pa ceturkšņiem, procentos

Nodarbinātības un bezdarba galvenie rādītāji

15-74 gadu vecuma grupā

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
tūkstošos						
Iedzīvotāju skaits*	1 674,3	1 635,3	1 595,3	1 560,0	1 536,1	1 495,8
Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits	1 101,4	1 056,5	1 028,2	1 030,7	1 014,2	992,3
Nodarbināto skaits	908,5	850,7	861,6	875,6	893,9	884,6
Bezdarbnieku skaits	192,9	205,8	166,6	155,1	120,4	107,6
procentos						
Ekonomiskās aktivitātes līmenis	65,8	64,6	64,5	66,1	66,0	66,3
Nodarbinātības līmenis	54,3	52,0	54,0	56,1	58,2	59,1
Bezdarba līmenis	17,5	19,5	16,2	15,0	11,9	10,8

* iedzīvotāju skaits privātajās mājāsniecībās

IEDZĪVOTĀJU IENĀKUMI

Krīzes laikā atalgojuma korekcija bija salīdzinoši mērena, lielāko daļu ekonomikas apjomu krituma kompensēja strādājošo skaita samazinājums.

Stabilizējoties ekonomiskajai situācijai kopš 2010.gada beigām ir atsācies atalgojuma pieaugums, lai arī bezdarba līmenis saglabājās samērā augstā līmenī.

Augot pieprasījumam pēc darbaspēka, vidējā bruto darba samaksa pakāpeniski palielinās. 2011. un 2012.gadā tā pieauga attiecīgi par 4,4% un 3,7%, bet 2013.gadā – par 4,6% un sasniedza 716 eiro.

Relatīvi strauji algas turpināja augt arī 2014.gadā – gada greizumā vidējā bruto alga palielinājās par 6,8%, salīdzinot ar 2013.gadu. Augstākā darba alga saglabājās Rīgas reģionā (869 eiro), bet zemākais atalgojuma līmenis bija Latgales reģionā (522 eiro).

Kopš 2010.gada atalgojums ir audzis gan privātajā, gan sabiedriskajā sektorā. 2014.gadā atalgojums privātajā sektorā palielinājās par 7,4%, nedaudz lēnāks atalgojuma pieaugums bija vērojams sabiedriskajā sektorā (par 6,1%). Jāatzīmē, ka sabiedriskajā sektorā 2014.gadā vidējā bruto alga bija vien par 0,8% augstāka nekā 2008.gadā, turpretī privātajā sektorā tā pārsniedza 2008.gada līmeni par gandrīz 19 procentiem.

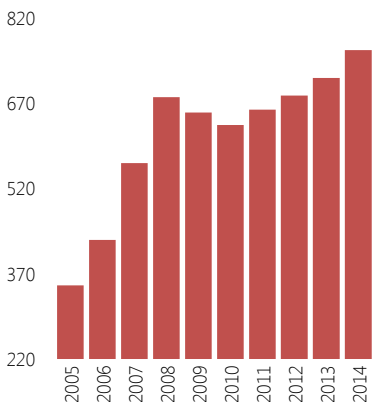
Atalgojums kopš 2010.gada ir pieaudzis visās tautsaimniecības pamatnozārēs. Būtiskākais atalgojuma pieaugums ir bijis finanšu pakalpojumu nozarē, nekustamo īpašumu nozarē un valsts pārvaldē.

Straujākais algas pieaugums 2014.gadā, salīdzinot ar 2013.gadu, bija vērojams pakalpojuma nozarēs - nekustāmo īpašumu nozarē vidējā bruto alga pieauga par 11%, bet finanšu un apdrošināšanas pakalpojuma nozarē par gandrīz 10 procentiem.

Augstākais atalgojuma līmenis saglabājās finanšu un apdrošināšanas pakalpojumu nozarē – vidēji 1 682 eiro mēnesī.

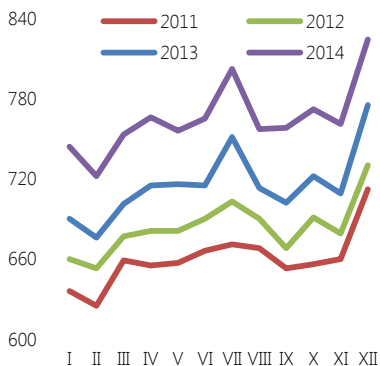
Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa

bruto, eiro

Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa

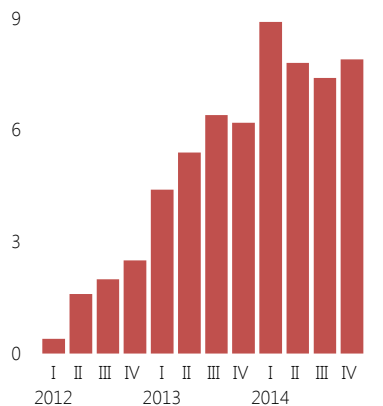
bruto pa mēnešiem, eiro

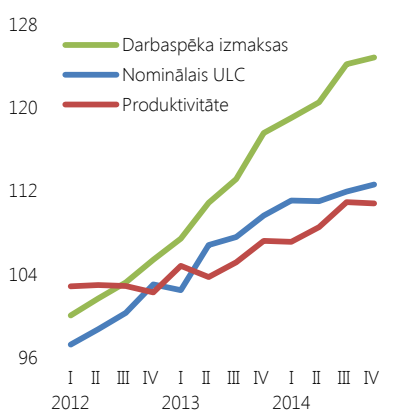
Līdz ar nominālā atalgojuma pieaugumu, pakāpeniski palielinās reālā darba alga. Periodā no 2011.-2012.gadam, pieaugot patēriņa cenām, reālās algas pieaugums bija mērens – attiecīgi 0,1% un 1,6% gadā. Kopš 2013.gada reālās algas pieaugums ir kļuvis straujāks. 2013.gadā reālā alga palielinājās par 5,6%, bet 2014.gadā par 8%. Reālās algas pieaugumu pēdējos 2 gados pamatā noteica straujais nominālās algas kāpums, kā arī lēnais patēriņa cenu pieaugums.

Turpina palielināties arī vidējās pensijas apmērs. 2013.gadā vidējās mēneša vecuma pensijas apmērs palielinājās par 1%, salīdzinot ar 2012.gadu. Savukārt 2014.gadā vidējā mēneša vecuma pensija pieauga par 2,7%, salīdzinot ar 2013.gadu, un bija vidēji 266,26 eiro mēnesī.

Strādājošo reālā darba samaksa
pret iepriekšējā gada attiecīgo ceturksni, procentos

Darbspēka izmaksas un produktivitāte
2011.gada 4.ceturksnis = 100

Strādājošo vidējā bruto darba samaksa pa nozarēm
pret iepriekšējo gadu, procentos

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pavisam	-3,9	-3,5	4,4	3,7	4,6	6,8
Lauksaimniecība	-4,7	5,8	8,2	0,7	4,8	8,6
Apstrādes rūpniecība	-2,0	0,1	5,0	4,6	4,0	7,0
Pārējā rūpniecība	-4,2	4,1	3,7	3,6	1,8	5,0
Būvniecība	-1,0	-5,3	4,7	2,0	6,8	7,7
Tirdzniecība un izmitināšana	-2,8	-3,6	5,9	4,5	6,0	7,4
Transports un uzglabāšana	0,2	0,2	1,0	7,7	0,5	5,9
Citi komercpakalpojumi	-1,1	-1,4	3,9	2,4	3,4	6,9
Sabiedriskie pakalpojumi	-12,8	-9,0	4,5	2,7	6,3	6,5

STARPTAUTISKIE SALĪDZINĀJUMI

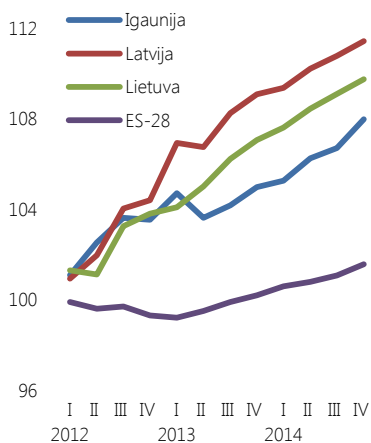
Ekonomiskā attīstība Baltijas valstīs

	Latvija	Lietuva	Igaunija
Teritorija, tūkst. km ²	64,6	65,3	45,2
Iedzīvotāju skaits, tūkst., 2015.gada 1.janvārī	1 988,4	2 921,9	1 312,3
Iekšzemes kopprodukts, procentos pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu			
2013.gads	4,2	3,3	1,6
2014.gads	2,4	2,9	2,1
2014.g. 3.cet.	2,4	2,7	2,4
2014.g. 4.cet.	2,1	2,4	3,0
Apstrādes rūpniecības produkcijas apjomi, procentos pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu			
2013.gads	0,0	3,3	-4,1
2014.gads	-0,3	0,0	1,7
2014.g. 3.cet.	-0,6	0,4	3,3
2014.g. 4.cet.	-1,7	3,6	4,2
Mazumtirdzniecības apgrozījums*, procentos pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu			
2013.gads	3,4	5,1	3,1
2014.gads	3,1	5,5	7,3
2014.g. 3.cet.	3,0	5,2	6,8
2014.g. 4.cet.	2,9	5,0	6,9
Patēriņa cenu pārmaiņas, procentos pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu			
2013.gads	0,0	1,0	2,8
2014.gads	0,6	0,1	-0,1
2014.g. 3.cet.	0,8	0,1	-0,6
2014.g. 4.cet.	0,6	0,0	-0,5
Nodarbināto skaits, procentos pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu			
2013.gads	2,1	1,3	1,0
2014.gads	-1,0	2,0	0,6
2014.g. 3.cet.	-2,3	3,3	1,1
2014.g. 4.cet.	-2,0	1,9	2,3
Bezdarba līmenis, procentos no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem			
2013.gads	11,9	11,8	8,6
2014.gads	10,8	10,7	7,4
2014.g. 3.cet.	10,6	9,1	7,5
2014.g. 4.cet.	10,2	10,1	6,3

* kalendāri izlīdzināti dati faktiskajās cenās

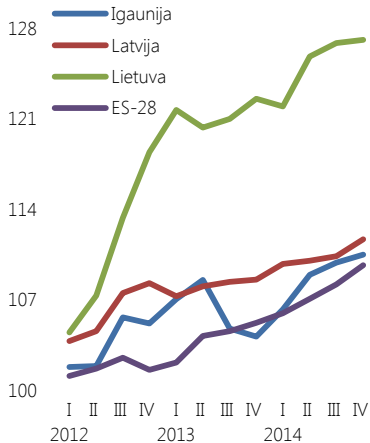
Iekšzemes kopprodukts

sezonāli izlīdzināti dati
2011.gada 4.ceturksnis = 100

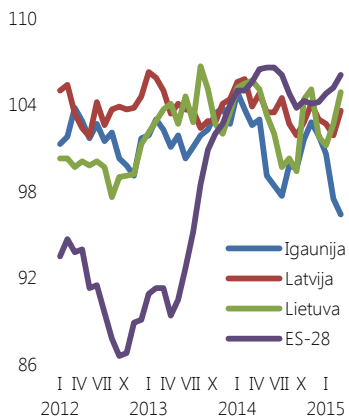
Preču un pakalpojumu eksports

sezonāli izlīdzināti dati
2011.gada 4.ceturksnis = 100

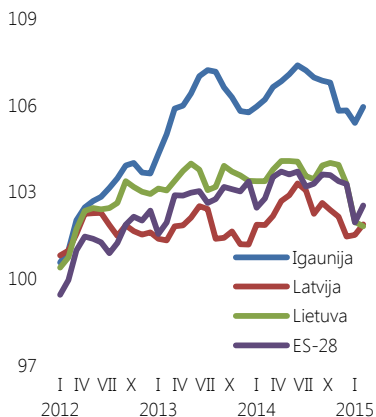
Ekonomikas sentimenta indekss

sezonāli izlīdzināti dati

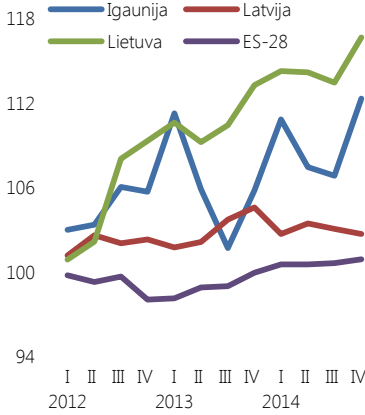
Saskaņotais patēriņa cenu indekss

2011.gada decembris = 100

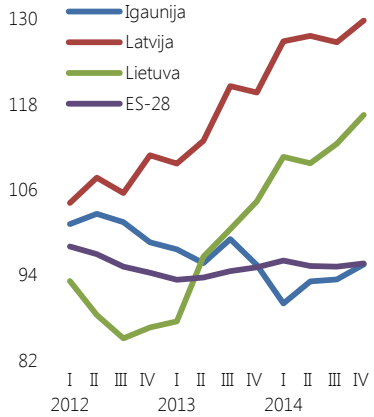
Apstrādes rūpniecības produkcijas apjomi

sezonāli izlīdzināti dati
2011.gada 4.ceturksnis = 100

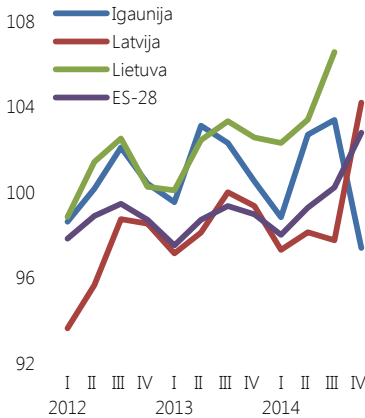
Būvniecības apjomi

sezonāli izlīdzināti dati
2011.gada 4.ceturksnis = 100

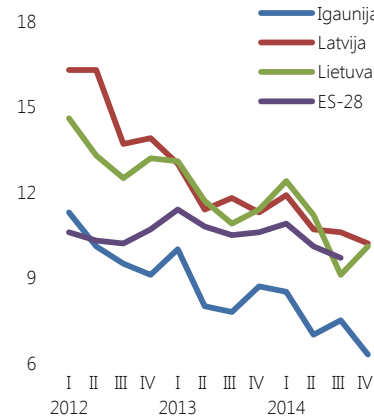
Nodarbināto skaits

sezonāli neizlīdzināti dati
2011.gada 4.ceturksnis = 100

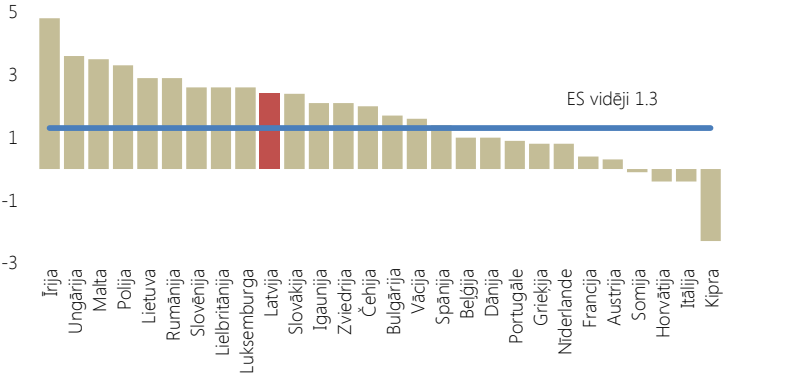
Bezdarba līmenis

procentos

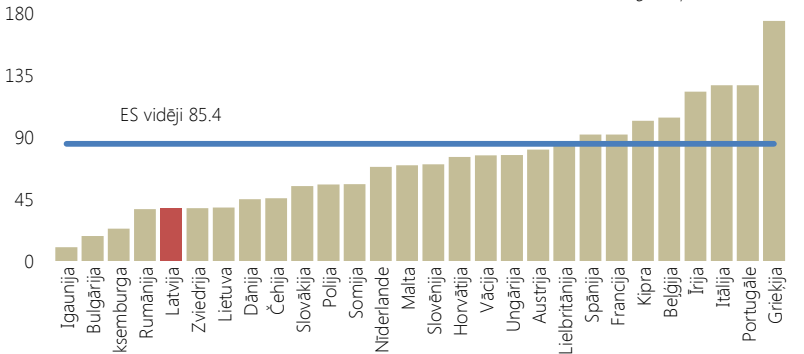
Iekšzemes kopprodukts

2014.gadā, apjomu izmaiņas, procentos

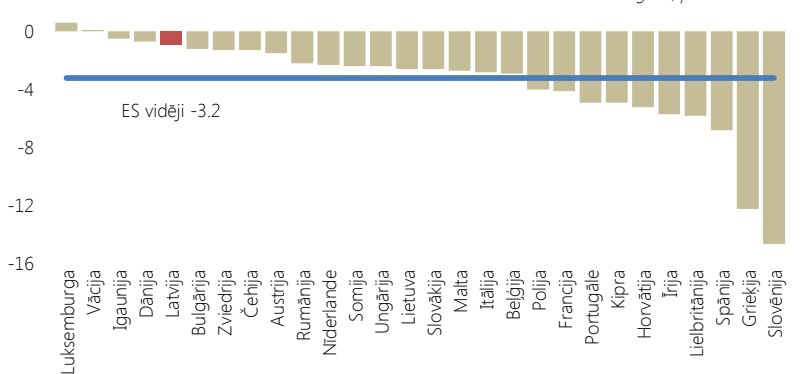
Valsts parāds

2013.gadā, procentos no IKP

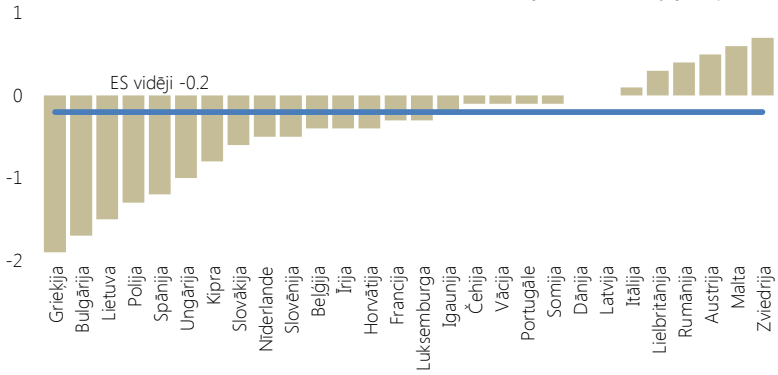
Budžeta bilance

2013.gadā, procentos no IKP

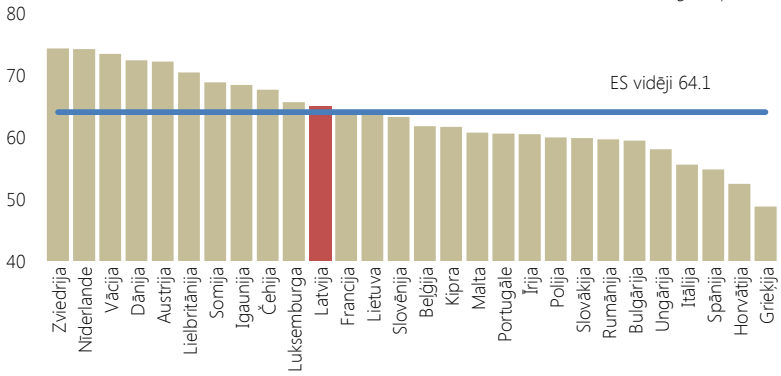
Saskaņotais patēriņa cenu indekss

2015.gada februārī, vidēji gadā, procentos

Nodarbinātības līmenis

2013.gadā, procentos

Bezdarba līmenis

2013.gadā, procentos

